

زیندانیانی سیاسی دەبیئت دەستبەجی ئازاد بکریڻ.

ن: سەباح کەلاتی (شەمال)

2008/4/11

regayazadi@gmail.com

((مروؤ مافی ژيانی ههیه وهیچ کەس پیی رهوا نیه ئەو ژیانە ی لی زهوت بکات.))
ئیران بوو ته گه‌وره‌ترین کوشتارگا و زیندانی چالاکانی سیاسی ومه‌ده‌نی و حکوومه‌تی ئیسلامی هه‌ر له‌سه‌ره‌تای هاتنه‌ سه‌رکاریه‌وه هه‌تا ئەم‌پروکه‌ ده‌سه‌لاتی ره‌شی ترس وتوقاندن وکوشتنی جیاییران بوو. کوردستان له‌م نیوانه‌دا پشکیکی زۆرتری به‌رکه‌وتوو و زیاترین قوربانی داوه. زیاتر له‌ سه‌دان زیندانی سیاسی و مه‌ده‌نی چ له‌ کوردستان و چ له‌ ناوچه‌کانی دیکه‌ی ئیران له‌ ژیر تیغی دپندانه‌ی ئەشکه‌نجه‌ وه‌سه‌یداره‌داندان و مردن هه‌ره‌شه‌یان لیده‌کات. (ئهمه‌ بیجگه‌ له‌ و که‌سانه‌ی له‌ ژیر ناوی جوراوجۆری دیکه‌دا زیندانی ده‌کریڻ و له‌سه‌یداره‌ ده‌دریڻ). ئەم‌پروکه‌ بزوتنه‌وه‌ کۆمه‌لایه‌تی و سیاسیه‌کانی وه‌کوو بزوتنه‌وه‌ی کریکاری، ژنان، بزوتنه‌وه‌ی شو‌رشیگێرانه‌ و پرزگاری خوازانه‌ی کوردستان، بزوتنه‌وه‌ی خویندکاری و... هیتد له‌ ئاستی کوردستان و ئیراندا بوونه‌ته‌ هۆی ترس و دل‌ه‌راوکه‌ی پزیم و هه‌رچی به‌ره‌وپیش چوونی ئەم بزوتنه‌وانه‌ له‌ ئارادا بیئت پزیم زۆرت هه‌ول‌ی پاراستنی ده‌سه‌لاتی سه‌ره‌پۆیانە ی ئەدات و له‌ هیچ جینایه‌تیک دریغ ناکات و لی‌ره‌دایه‌ که‌ گرتن و به‌ندکردن و بپینه‌وه‌ی سزای له‌سه‌یداره‌دانی بو‌ چالاکانی جۆربه‌جۆری ئەم بزوتنه‌وانه‌ گرتوو ته‌به‌ر. چالاکانی سیاسی و مافی مروؤ و ژنان و چالاکه‌ مه‌ده‌نیه‌کان گیانیان له‌ مه‌ترسی دایه‌ و پیویسته‌ هه‌رچی زووتر هه‌ول‌ بدریئت بو‌ ئازاد کردنیان.

ماوه‌ی مانگیک له‌مه‌وپیش "زیندانیانی سیاسی و مه‌ده‌نی کورد" له‌ زیندانه‌کانی سه‌رتاسه‌ری ئیران مانگرتن له‌ خواردنیکی بیسنووریان راگه‌یاند و ئەمه‌ بو‌ زیاتر له‌ مانگیکه‌ ئەم زیندانیانه‌ له‌ مانگرتندان. زیندانیه‌کان چه‌ند داواکاریه‌کیان گه‌ل‌له‌ کردوه‌ که‌ ده‌بیئت ئەمانه‌ له‌ لایه‌ن پزیمه‌وه‌ جیبه‌جی بکریڻ. لی‌ره‌دا کۆمه‌لیک حی‌زب و پیکخواوی جواروجۆر له‌ کوردستان و ئیران و له‌ کۆر و کۆمه‌له‌ نیونه‌ته‌وه‌ییه‌ جیهانیه‌کان به‌ نا‌ره‌زایه‌تی خۆیان پوو له‌ پزیمی کۆماری ئیسلامی پشتیوانی خۆیان له‌ مانگرتنی به‌رحه‌قی ئەم زیندانیانه‌ راگه‌یاند.

زیندانیه‌کان له‌دۆخیکی دژواردان و له‌ژێر ئازار و ئەشکه‌نجەیی پۆژانەیی گیان و لەش له‌نیو زینداندا ئەم مانگرتنەیان دەست پێکردووە و دۆخی جەستەیی بەشیک له‌ زیندانیه‌کان خراپ پراگەیه‌ندراوە. مانگرتنی ئەم زیندانیانە بەبێ له‌بەرچاوگرتنی ئایدیۆلۆژیا و ئەوەیکە سەر بە کام حیزب و پێکخراوین وره و تینیکیکە بە هەموومان بۆ خەباتیکی زیاتر و شیلگیرانه‌تر و دەبیئت ببیته ئەزموونیکی له‌بیرنه‌کراوه‌ی ژیانی سیاسیمان. خەباتیکە که‌ پزگاری و سەرکه‌وتنی زۆریک له‌ ولاتان و بزوتنه‌وه ئازادی خوازانەکانی دەسته‌به‌ر کردووه. ئەم شیوه‌ خەباته، خۆی له‌خۆیدا له‌ لایه‌ک خۆپراگریه‌ به‌رامبه‌ر دوژمن، له‌ لایه‌کی تر هێرشیکه‌ و په‌لاماریکی کوشنده‌یه‌ بۆسه‌ر دوژمن و ده‌توانیئت ده‌ستکه‌وتیکی زۆرتری به‌دواوه‌ بیئت.

بۆیه‌ خەباتی ئەم زیندانیانە بەبێ له‌بەرچاوگرتنی ئەوه‌یکه‌ چ جووره‌ بیروبۆچوونیکیان هه‌بیئت، پیویستی به‌ یارمه‌تی و پشیتیوانی هەموومان هه‌یه‌ و ده‌بیئت هه‌رچی زیاتر پێکخراوین و به‌مانگرتن و خستنه‌ ریی که‌مپین و کۆر و کۆبوونه‌وه‌ی نارەزایه‌تی له‌ شاره‌کانی کوردستان و ئێرانیش یارمه‌تی زیندانیه‌کان بدریئت بۆ ئەوه‌ی بتوانین پزیم ناچار به‌ پاشه‌کشی بکه‌ین له‌ئاست زیندانیه‌کان و له‌ئاست مافه‌کانی خه‌لکی سقیلیشدا. ئیمه‌ ده‌بیئت یه‌گرتووانه‌ و به‌ بایکۆت کردنی پزیم و خستنه‌ ریی مانگرتنی گشتی و داخستنی دووکان و بازار و ناگوتن به‌ پزیم پیی بلیین ئەمانه‌ هاوپی و که‌س و کاری ئیمه‌ن و ده‌بیئت هه‌رچی زووتر ئازاد بکریین.

ده‌بیئت وه‌ک خه‌لکی خه‌باتکاری هیند له‌سه‌رده‌مای خه‌باتی دژه‌ داگیرکاری به‌ریتانیا‌دا به‌هاواری "بژی شوپرش، بژی شوپرش" دیواری زیندانه‌کان بینینه‌خوار و زیندانبانه‌کان بخه‌ینه‌ له‌رزه‌وه‌. ده‌بیئت بزانی که‌ دوژمن پووش و په‌لاشیکیکە و ئیمه‌ وه‌ک پووباریک واین که‌ به‌رگه‌ی خروشمان ناگریئت.

ده‌بیئت بزانی که‌ خه‌باتی هه‌زاران هه‌زار خه‌باتکاری شوپرشگیپ بوو که‌ شوپرشیی فه‌ره‌نسا و پروسیا و چه‌نده‌ها شوپرشیی دیکه‌ی له‌ئاستی جیهاندا سه‌رخست. به‌خه‌باتی سیاسی و مه‌ده‌نی و هه‌رشیه‌ خه‌باتیکی ئینسانیانه‌ی دیکه‌ که‌ بتوانیئت بزوتنه‌وه‌ دیموکراتیکه‌کان به‌ سەرکه‌وتن بگه‌یه‌نیئت دوژمن به‌چووکدا بینین، ئەوه‌ میژووه‌ که‌ ئیمه‌ فیرده‌کات ده‌با ئیمه‌ش بتوانین میژوو بخولقیین. ئیمه‌ چ بمانه‌ویئت و چ نه‌مانه‌ویئت که‌س و کار و پۆله‌کانی ئیمه‌ له‌ زینداندا ده‌ستیان داوه‌ته‌ کاریک که‌ ئیمه‌ش پییمان ناخۆشه‌ ئا وه‌ها له‌ودۆخه‌دان، وه‌رن باسه‌به‌ی پۆژ بۆمان شانازی بیئت

که هاوړيانمان له زیندان به تهنیا به جی نه هیشت وتوانیمان به پشٹیوانی و هاوکاری خو مان لانی که م نازاری ئەشکه نجهی دهرونی و تهنیایی زیندانیان ساریژ بکهین. دیاره به داخه وه کومه لگای ئیمه هیشتا گه لیک میسکی په سیوی تیدایه که ناتوانیت گوړان ببینیت و له جیگای بزوتن به ره و پیشه وه به ربه ست ده خاته به رده م خوئی بو ئەوه یکه نه جوولیت و داته پینی له جیی خوئی کردووته پیشه یه که بوگه نی مروځ قرده کات، سهیر له وه دایه که ئەم بوگه نه له ناو لاکیکه وه دیت که گوايه جهسته ی زانست و مه عریفه یه و چمه س ئەمه تهنیا ئەوه که دهرانیت که ئەو گوړانه له کویدایه و نازانیت ئەمه ئەوه که گوړان به ره و دواوه ده کات و بو سه رده مانی تاریکی ده گه پیته وه!!! بویه ئەم میسکه په سیوه دست ده کاته شکانندی دلی ئەو پو لانه ی که به قوربانی کردنی گیانی خویشیان به ره و پیشه وه مان دهن و خه باتی ئەم تیکو شهرانه به دواکه وتوانه نیو دهبات و به راگه یه ندراویکی شهرمه زارانه مه حکومی ده کات.

لیردها چهند به شیک له نامه یه کی جواهر له عمل نه هرؤتان وه وانه ی خه باتکاریکی زیندانی که پیشه کی ئیمه ی کردوه، پیشه کی ده که م که له کتیبی "چاوخشانیک" به سه ر میژووی جیهاندا" که له کاتی زیندانی بوونی خوئی له لایه ن به ریتانیا وه له زیندانداندا بو کچه که ی نووسیوه:

((ئهمرو کاتیک ویستم نامه که مت بو دستپییکه م دهنگانیکی لاواز و ناروونم که له شریخی چه خماخه یه کی دورره دست ده چوو بهرگویی که وت. سه ر هتا نه مده توانی بزائم ئەم دهنگانه چین. به لام دهنگانه وه یانم بو ناسراو بوو و ده تگوت رهنگدانه ویانم له دلی خو مدها ده بیست. هیدی هیدی ئەو دهنگانه نزیک و نزیکتر ده بووه و تین و ته و ژمیان زیاتر ده بوو. به خیرایی ئیدی پاراپیه کم نه ماوه که ئەو دهنگانه چیه!

خه لکانیک هاواریان ده کرد: "بژی شوپرش!" "بژی شوپرش!" به ندیخانه له م هاواره خه باتخوازانه یه ده هژا و دلکه انمان له بیستنیان شادمان ببوون. نه مده زانی چ که سانیک بوون که ئەم هاواری شهر و دروشمی خه باتی ئیمه یان به م نزیکیه له دهره وه ی به ندیخانه وه بانگه واز وهاوار ده کرد. ههروه ها نه مده زانی که ئەمرو به چ بو نه یه که وه وها خو پیشان دانیک هاتووته ناراه. به لام ئەوانه هه رکه س که بوون ئیمه یان شادمان کرده وه و ئیمه وه لامی بیده نگیمان هه نارد بو سلاره که یان که له گه ل ناواته کانی چاکه و هیوای سه رکه وتنماندا هاوړی بوو.))

((له دنیا یه کی زیندودا هیچ شتیک ناتوانیت نه گوړ بمینیته وه. سه رانسه ری سروشت پوژ له گه ل پوژ و خوله ک دوا ی خوله ک جیگوړکی ده کات و گوړان وهرده گریت. تهنیا مردووه کانن که گه شه ناکه ن و بیده نگ و بیجوله دهن. ناو تا کاتیک که له گه ر و له جوولاندایه نوی و خاوین

دەمىنىتەوہ. گەر رايوہستىنن ھىدى ھىدى زاىہ وبوگەن دەبىت، ژيانى مروڧ و ژيانى نەتەوہىەكىش وەھايە. ئىمە چ بمانەوېت و چ نەمانەوېت پىردەبىن.

ئىمە دەبىت خوۋمان لەگەل ئەم ئالووگۇراندەدا ھاوپرى بکەين. بەلام كەسانىكى زۇرىش ھەن كە نايانەوېت وەرگرن و قبول بکەن كە دنيا لەگۇراندایە. ئەوانە بىرى خوۋيان چەقبەستە و مېشكىان قفل دراو رادەگرن و ئىزن نادەن كە ھىچ بوچوونىكى نوى پرى بکاتە نىويانەوہ. ھىچ شتىك بەرادەى بىرکردنەوہ ئەوانە ناترسىنىت.))

لەكوۋتايىدا من پشتىوانى خوۋم لەخواست و مانگرتنى "زىندانىانى سىياسى و مەدەنى كورد" و ئازادى سەرجم زىندانىانى سىياسى دىكە لە زىندانەكانى ئىران رادەگەيەنم و داواش لەخەلكانى ئازادى خواز و شوپرشگىر دەكەم كە بەپشتىوانى خوۋيان بوارى ئازادى زىندانىان خوۋش بکەن. بەو ھىوایەى كە رۇژىك دابىت زىندانەكان بکرىنە خوۋىندنگە و شوۋىنى فېربوونى زانستى مروڧ دوۋستى و پەتى سىدارەكانىش پەتى ھەلواسىنى دىكتاتورىيەتەكان بن لە مۇزەخانەكاندا.

سەرکەوى خەباتى زىندانىانى مانگرتوو

بژى شوپرشى چەوساوەكان بو نەھىشتنى چەوسانەوہ